

**MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
DEPARTAMENT ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH**

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel.: (22) 623-18-42, fax.: (22) 623-20-51

e-mail: sekretariatrow@minrol.gov.pl

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ROW.wrt.510.131.2017

Warszawa, dnia 02 czerwca 2017 r.

**Urząd Marszałkowski
Województwa Opolskiego
Departament Programów Rozwoju
Obszarów Wiejskich
ul. Piastowska 14
45-082 Opole**

Dotyczy: samodzielnych kół gospodyń wiejskich

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 kwietnia br. (znak: DOW-I.050.542017.KP), w sprawie możliwości ubiegania się samodzielnego koła gospodyń wiejskich o wsparcie w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawia następujące informacje.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (Dz. U. poz. 1570, z późn. zm.) (rozporządzenie LSR), o pomoc na operacje w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW na lata 2014 – 2020), może ubiegać się m.in. jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.

Przedmiotem Państwa zapytania jest możliwość uznania za jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, podmiotu będącego samodzielnym kołem gospodyń wiejskich, o którym mowa w art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno – zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 1982 r., Nr 32, poz. 217, z późn. zm.) (ustawa s-zor), a także przyznanie pomocy takiemu podmiotowi.

We wstępie przede wszystkim należy stwierdzić, iż mocą art. 33¹ Kodeksu cywilnego (KC) została wyodrębniona grupa jednostek organizacyjnych, których zasadnicze cechy zostały oznaczone zarówno w sposób pozytywny, jak i negatywny. Od osób prawnych odróżnia je brak osobowości prawnej, a od pozostałych jednostek posiadanie zdolności prawnej. Tradycyjnie ujmuje się zdolność prawną jako możliwość bycia podmiotem praw i obowiązków w zakresie prawa cywilnego. Z posiadaniem zdolności prawnej wiąże się także zdolność sądowa, a więc zdolność do bycia podmiotem procesu cywilnego.

Sprawę prowadzi: Katarzyna Zapora, tel.: 22 623 14 03

Zdolność prawna jest w tym przypadku samodzielna, odrębną od osobowości prawnej, cechą normatywną tych jednostek. Przyznaje ją ustawodawca. Tak więc, jak w przypadku osób prawnych, należy liczyć się z zamkniętym przez ustawodawcę kręgiem jednostek organizacyjnych, którym nadano osobowość prawną, podobnie zamknięty jest krąg omawianych jednostek organizacyjnych¹.

Podstawą zakwalifikowania danej jednostki do kategorii podmiotowej z art. 33¹ KC, tj. jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, jest przyznanie jej ustawą atrybutu zdolności prawnej. Zdolność prawna jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi przyznawana jest poszczególnym ich kategoriom w sposób autonomiczny, przede wszystkim w ustawach regulujących ustrój i zasady funkcjonowania tych jednostek w obrocie. Zdolność prawna jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, oznacza przyznaną ustawą generalną kompetencję bycia podmiotem wszystkich praw i obowiązków w sferze prawa cywilnego.

Przykładowo, przepisem przyznającym handlowym spółkom osobowym zdolność prawną jest art. 8 Kodeksu spółek handlowych (KSH), zgodnie z którym spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Powyższe jednoznacznie przesądza, że podmiotem nabywanych praw i zaciąganych zobowiązań jest sama spółka, która dokonuje tych czynności w swoim imieniu i na swój rachunek, jako samodzielny (odrębny od osób wspólników) uczestnik obrotu. Ponadto, w art. 8 KSH ustawodawca podkreśla, że zdolność do nabycia przez spółkę praw obejmuje również prawo własności nieruchomości i inne prawa rzeczowe. Przepisem art. 8 KSH ustawodawca statuuje generalną kompetencję osobowych spółek handlowych bycia podmiotem wszystkich praw i obowiązków w sferze prawa cywilnego. Co więcej, w świetle art. 33¹ KC należy uznać, iż tylko przepis prawa, który przyznaje zdolność prawną rozumianą jako generalną kompetencję do bycia podmiotem praw i obowiązków cywilnoprawnych, stanowić może podstawę klasyfikowania danej jednostki organizacyjnej do kategorii podmiotowej, o której mowa w art. 33¹ KC.

Regulacje prawne, które przyznają określonym strukturom organizacyjnym jedynie punktowe (ograniczone) uprawnienia podmiotowe, nie mogą być uznawane za przepisy przyznające tym jednostkom zdolność prawną w rozumieniu art. 33¹ KC. Odmienne założenie otwierałoby drogę do przypisywania podmiotowości prawnej jednostkom, które jedynie w ograniczonym zakresie są adresatami określonych norm prawnych, czy też mogą być podmiotami tylko pewnych praw i obowiązków w ramach obrotu prawnego. Należy zgodzić się z twierdzeniem, że określona jednostka może być adresatem norm prawnych, a nawet podmiotem określonego stosunku prawnego, jednak nie jest to tożsame z posiadaniem przez nią zdolności prawnej, rozumianej jako generalna kompetencja do bycia podmiotem wszelkich praw i obowiązków w sferze obrotu cywilnoprawnego. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku samodzielnych kół gospodyń wiejskich działających na podstawie regulaminu rejestrowanego w wojewódzkim związku rolników, kółek i organizacji rolniczych, którym ustawodawca przyznał szereg uprawnień, m.in. prowadzenie działalności usługowej, produkcyjnej i handlowej na potrzeby rolników i ludności wiejskiej, co jednak nie daje podstawy do twierdzenia, że ustawodawca przyznał takim podmiotom przymiot zdolności prawnej. Przymiot zdolności prawnej,

¹ Są nimi m.in. wspólnota mieszkaniowa, która zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2015 r., poz. 1892 t.j.), może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana; spółka handlowa osobowa, która zgodnie z art. 8 Kodeksu spółek handlowych, może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana, spółka kapitałowa w organizacji, która zgodnie z art. 11 Kodeksu spółek handlowych, może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana, stowarzyszenie zwykłe, które zgodnie z art. 40 ust. 1a Prawa o stowarzyszeniach, może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane.

umożliwiający zakwalifikowanie danego podmiotu jako jednostki nieposiadającej osobowości prawnej, musi mieć charakter ogólny, umożliwiający danej jednostce organizacyjnej bycie podmiotem praw i obowiązków w sferze prawa cywilnego w wymiarze generalnym, nie zaś tylko w odniesieniu do pewnych praw, czy określonych obowiązków.

W świetle powyższego, mając na uwadze § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia LSR, należy stwierdzić, że omawiane samodzielne koła gospodyń wiejskich, o którym mowa w art. 22 ust. 4 ustawy s-zor, nie mogą ubiegać się o pomoc na operacje w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014 – 2020.

Z poważaniem,

DYREKTOR
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

dr inż. Dariusz Nieć

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

Joanna Gierulska

Do wiadomości:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Departament Działań Delegowanych
ul. Poleczki 33
02-822 Warszawa

ch

Dr Łopatek 18/05/2017